

ריבוננו של הים

דוד העצמאות

השם:
אורי ליברמן.
הגיל: 27.
מצב משפחתי:
נשוי, אב לכן ובת.
יליד: **תל-אביב.**
מקצוע: **רבי-חובל.**

אשתו רינה. בדרך כלל היתה נוסעת יחד איתו, עם ילדיהם. אלא שבהפלגה האחרונה לאפריקה חלו הילדים והוא נאלץ להסיסם יחד עם אשתו חזרה ארצה.

בניגוד למה שתושבים, אשתו של רבי חובל לא עושה חיים, הוא טוען, "לרבי" חובלים אמנם מותר להסיע אתם את המשפחה, אך כל זה טוב עד שהילדים מגיעים לגיל בית-ספר. גם לילדים בגיל צעיר יחוד בגיל בו הם לומדים ללכת. אני מתאר לעצמי שאשתי חשבה ולקחה על עצמה את כל הכרוך בחיי נשואין לרבי-חובל. אני

חדר המכונות. המנועים הגבירו את נהימתם והאניה החישה מהלכה אל מחוץ לשובר הגלים. משיצאה אל הים הפתוח הסתובבה והסילה צווגן לעגינת-לילה.

אורי ירד אל חדר המכונות ובדק אם הכל כשורה. זהו הסיבוב היומי האחרון. בדרך כלל עליו להשכים בשעה שבע בבוקר, לִי אכול, ולערוך ביקורת משמרות. לאחר מכן הוא מכין את הניירות הדרושים לכניסה לנמל הבא או כותב מכתבים שונים. בצהריים יש לקבוע את מקומה המדויק של האניה לפי תצפיות השמש. אחרי הצהריים, לאחר ביקורת נוספת — ובמקרה שאין

סירת-המשא ויצא מנמל תל-אביב, לעבר האוניה שעגנה מחוץ לנמל. "תן לי להחזיק בהגה קצת," התחנן אורי בן השש. ההגאי זו הצידה, איפשר לילה, שפניו קרנו מי אושר, להחזיק יחד עמו את ההגה.

מייים בעורקים

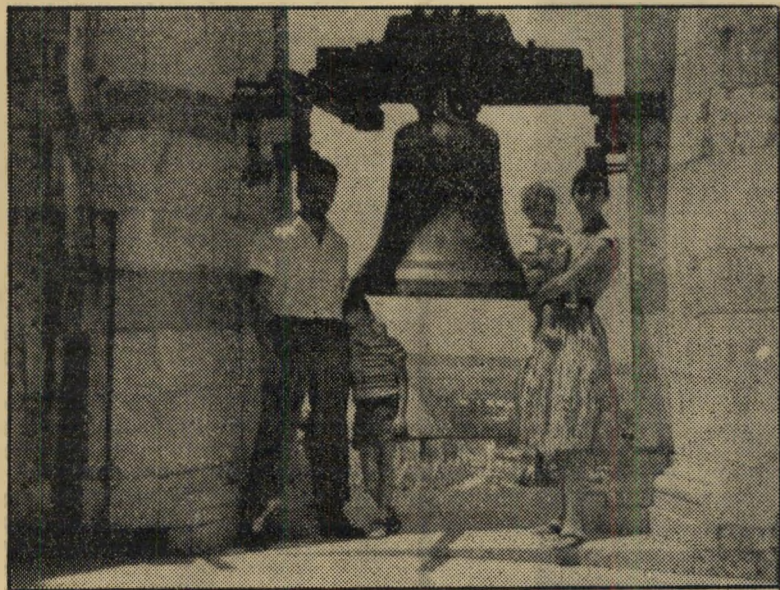
ה משיכה אל הים אינה רשומה בי ספרי הרפואה כמחלה-תורשתית. ההיסטוריה האנושית אף אינה יודעת על אנשים אשר נולדו כשבעורקיהם זורמים, במקום כדוריות אדומות ולבנות, מייים מלוחים. אך לגבי אורי ליברמן זו האבחנה המדויקת. כי אורי הוא בנו של יורדיים ותיק, בנימין ליברמן, כיום רבי-חובל של נמל תל-אביב. בנימין, יליד רוסיה, שהגיע לנמל תל-אביב לראשונה לפני כארבעים שנה — לאחר שנמר בית-ספר ימי באורוגווי, בהיותו בן 15 — החליט להשתקע בארץ, עבד כמלח על אוניות בריטיות שיצאו מהארץ. לכן, בשעה שכל תינוק יבשתי לומד לראשונה לקרוא "אבא", הצליח אורי לבטא לראשונה את המלה "ים". כשילדי היבשה השיטו סירות-יור בשלוליות חצר, בילה אורי את חופשות הלימודים על סיפון סירות-המשא שפרקו סחורות בנמל תל-אביב, וחתכו בחרטומיהן את גלי הים... גלי הים התנפצו בשקיקה חריגנית אל דופן שיממה. גוש המתכת הענקי הסתובב בשטה הנמל והפנה חרטומו אל פתח שובר הגלים. "SLOW, SLOW!" קרא אורי אל צינור הברזל, שהעביר את הפקודה ל-

ה טרסור העומם, שבקע מבטן ה־אניה, הלך וגבר. אל מנוע הגנרטור, שעבד ללא הפסק כל זמן פריקת המטען, הצטרפו עתה מנועי האוניה עצמם.

בתא הפיקוד שעל הגשר, אפוף ענני עשן מקסרת, ניצב רבי-חובל, אורי ליברמן (27). הוא האיש האחראי על עשרת אלפים טון, עשרות חבלים ושרשראות, ציוד ו־סחורה בשווי מיליוני לירות ואנשי צוות, המהמים יחד את אניית-המשא שקמה.

דרך חלון התא, שאורותיו כוכבו כדי להקל על הראות החוצה, העיף מבט חודר לעבר החרטום. לאחר מכן לחץ על כפתור המכ"ש שלפניו: "מה המצב אצלך, ציף מייס?" קרא לתוך המיקרופון. "הכל בסדר, קפטן!" בקעה התשובה מתוך הרמקול.

אורי הסיט את מנוף ההילוכים. "SLOW! AHEAD!" ביטא את הפקודה בקול שקט ובוסס, "SLOW AHEAD!" חזר על הפקודה האיש שלידי ההגה... האיש שלידי ההגה הניע את מנוע

עם אשתו וילדיה, בראש מגדל פיזה הסיפון לא נוצר לחינוך ילדים

רק חושש מאוד שעכשיו מתברר לה שזה קצת יותר קשה ממה שחשבה..."

בוקר טוב, קפטן!

ב יירתם הצנועה, ברחוב רמת-גני שקט, מחכה רינה לבעלה. הם החליטו שמיד כאשר יבראו הילדים, יצטרפו שוב אל אביהם. בינתיים היא יושבת אתם בחדר המרוהט ברהיטים אפריקאיים מקושטי מ־ליים, חרבות וקשתות, ומראה להם את אל-בום התמונות. "הנה, אתם רואים," היא מסבירה, "זה אבא בבית-הספר לקצינים..." בבית-הספר לקצינים הפך אורי ל־תלמיד מן המניין. הוא לא אהב ביותר תנ"ך, אבל הוא אהב את הים ואת כל ה־מקצועות הקשורים בו. בחופשות היו ה־תלמידים עולים כפרחיי-קצונה על אוניות נוסעים. אורי עלה על גלילה. כעבור 3 שנים עבר את מבחני החובל השלישי, נשא ב־אותה תקופה את אשתו, לאחר שמונה חדשי חיזור. איך זה קרה? "פשוט, לא היה סרט טוב באותו ערב, אז החלטנו ללכת להתחתן..." היה מסביר בהומור צברי.

הנשואין הוסיפו לו משנה מרץ. תוך שבע שנים עבר את מבחני הדוגות, הגיע לצמרת: רבי-חובל. כשקיבל את הדגה, החליט להפתיע את אשתו. הוא חזר בערב, הניח את התעודה על השולחן והלך לישון. רק למחרת בבוקר, כאשר התעורר משנתו, ברכה אותו אשתו: "בוקר טוב, קפטן!"... "בוקר טוב, קפטן!" אמר האנגלי בריא הגוף המפעיל את המבדוק הצף, שהגיע לאוניה בסירה, "נאחזו מוכנים לקבל אתכם." ערפל של שעה חמש לפנות בוקר כיסה עדיין את חיפה, כששקמה החלה גולשת חזרה אל תוך שטח הנמל. היא הפנתה את חרטומה אל פתחו הרחב של המבדוק והחליקה פנימה בכוח התנופה. אורי חיכה עד שתקשר לגוף המבדוק ואז סגר את תא הפיקוד. כשירד למטה כבר היו ירכתי האוניה חפופים והפועלים החלו לגרד מהם את הצדפות ועשבי-הים. רק עתה יוכל לעזוב את האוניה ולחזור למשפחתו לתקופה של שבועיים או שלושה. לאחר מכן יחזור שנית אל תא הפיקוד, למלא את תפקידו כאחד מרבי-חובלים ה־צעירים ביותר של אניות הצי הישראלי.

תרגיל סירות-הצלה — הוא יכול לאכול את ארוחת הערב בשש ולהתפנות לעיסוקיו.

טבילת-ים ראשונה

ע תה, משחורה האוניה לנמל הבית וסרקה את מטענה, יש להכניח לעליה על המבדוק לצורך תיקונים רגילים וגילוח זקן. אורי נעל את דלתות התאים וחזר לתאו. לפני ששכב לישון, העיף מבט נוסף לעבר מפרץ חיפה... מפרץ חיפה כבר היה מאחוריהם. שלוש מפרשיות של צופי־ים זינקו לשו־ים חוף מחיפה לתל-אביב. הרוח היכתה במפרשים והסירות חצו את הים במהירות. עד עתלית התנהל הכל כשורה, כשלפתע החלה נושבת רוח מזרחית חזקה. הסירות שיצאו בהבדלי זמן מהנמל, איבדו במהירות את קשרי-הראיה ביניהן. "להוריד את המפרשים!" ציווה אורי, מפקדה של אחת ה־סירות. צחת הסירה נטל את המשוט, החל חותר במרץ חזרה לחיפה.

רק אחרי חמש שעות חתירה מאומצת הגיעו לחיפה, שם חיכתה להם בשורת־איוב: אחת משלוש הסירות התהפכה ו־שלושה מתוך 12 אנשי צוותה טבעו. זו היתה טבילת-הים הראשונה של אורי. רק אז למד להכיר את הסכנות הכרוכות בכיבוש הים ואת המאמצים שיש להשקיע כדי להגיע לדוגת קפטן...

... "קפטן! קפטן!" קרא התוכי מתוך הכלוב בתאו של אורי. השעה היתה ארבע בבוקר. הפעם צריך לקום מוקדם מהרגיל. יש תור למבדוק. הוא פתח את הארון. כיבד את התוכי בתפוח עץ. הכנריות צייצו בקניאה. יש להאכיל גם אותן.

אניה איננה לידדים

ה צייר הוא אחד התחביבים העיקריים של אורי. כשהאניה מגיעה לאפריקה המערבית, שם היא מטענה בולי עץ, הוא יורד לחוף, לוקח עמו אחד מילידי המקום, ויוצא לצייד בניגונים. כשחזר מן ההפלגה האחרונה כבר היו עורותיהם של ה־איילה והתנין, שנתלו בחדר הארובה, יבשים. תחביב נוסף הוא בניית כלירות וסכינים. במסגריה שבבטן האניה שבלה אורי ערבים לא מעטים, יוצר אביזרי-עזר לצייד או חפצי אמנות שונים, אותם יבא ל־

על גשר הפיקוד של "שקמה" אדון של 10.000 טון, מיליוני ל"ר 45 מלחים